

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 393

van **JOHAN DANEN**

datum: 20 januari 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Scholen - Asbestbeheersprogramma's

Sinds 1 januari 1995 is iedere werkgever verplicht om een inventaris op te maken van alle asbest en asbesthoudende materialen die aanwezig zijn in de gebouwen en de daaraan verbonden installaties. Ook scholen dienen in de hoedanigheid van publieke gebouweigenaar en als werkgever aan deze verplichting te voldoen.

Uit de resultaten van de 'Schoolgebouwenmonitor 2018-2019' blijkt dat er voor 94,5% van de vestigingsplaatsen een asbestinventaris werd opgemaakt (IND 2.6.1.). Dat resultaat ligt 2,2% hoger dan bij de vorige bevraging in 2013, met de kanttekening dat de responsgraad op de bevraging een heel stuk lager lag in 2018 (30,4%) dan in 2013 (45,20%). In 58,1% van de vestigingsplaatsen waarvoor een asbestinventaris werd opgemaakt, was asbest aanwezig.

Indien de aanwezigheid van asbest wordt aangetoond, dan moet een beheersprogramma opgesteld worden om het blootstellingsniveau zo laag mogelijk te houden. Dat beheersprogramma houdt onder andere een regelmatige evaluatie in van de staat van het asbest of asbesthoudend materiaal, maar bevat ook instructies voor het (eigen) personeel om de blootstelling op die werkplek tot een minimum te beperken.

Op de vraag 'Volgt een preventieadviseur de thematiek van asbest op?' antwoordde 95,9% van de respondenten positief. Noch uit de vraagstelling, noch uit de resultaten die opgenomen zijn in de 'Schoolgebouwenmonitor 2018-2019' kan afgeleid worden of de vestiging waar asbest werd aangetroffen ook beschikt over een beheersprogramma.

Via de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) kunnen de scholen financiële ondersteuning krijgen voor het opmaken voor een asbestinventaris. Ook voor het verwijderen van asbest kunnen de scholen rekenen op financiële steun. De website van de OVAM vermeldt ook een tussenkomst van 50% voor de risicobeheersmaatregelen in afwachting van verwijdering.

1. Naast de financiële ondersteuning voor het opmaken/verfijnen van een asbestinventaris en voor het verwijderen van asbest, kunnen scholen op een tussenkomst van 50% rekenen voor risicobeheersmaatregelen.
 - a) Vallen de kosten voor het opstellen en uitwerken van een beheersprogramma onder de risicobeheersmaatregelen?
 - b) Hoeveel scholen/vestigingen hebben al een aanvraag tot financiële ondersteuning aangevraagd voor risicobeheersmaatregelen? Graag een opsplitsing per onderwijsnet en per beheersmaatregel.

**Vlaams
Parlement**

2. In 95,9% van de vestigingen waar asbest werd aangetroffen, wordt de asbestthematiek opgevolgd door de preventieadviseur volgens de 'Schoolgebouwenmonitor 2018-2019'.

Hoeveel van deze vestigingen beschikken over een beheersprogramma? Graag een opsplitsing per onderwijsnet.

3. Scholen kunnen - net zoals andere ondernemingen - inspectie krijgen van de regionale externe directies van de (federale) dienst Toezicht op het Welzijn op het Werk.
 - a) Hoeveel scholen/vestigingen werden door deze federale dienst gecontroleerd op het naleven van de verplichtingen inzake asbest op de werkvloer? Graag een opsplitsing per onderwijsnet.
 - b) Hoeveel scholen/vestigingen waren niet in orde met deze verplichtingen? Graag een opsplitsing per onderwijsnet.

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Ben Weyts (271), Zuhair Demir (393).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 393 van 20 januari 2021

van **JOHAN DANEN**

1. a) Het beschikken over een actueel beheersprogramma flankerend aan de asbestinventaris vormt voor de scholen een verplichting als werkgever. Dit programma heeft tot doel de blootstelling aan asbest van de werknemers, die al dan niet behoren tot het eigen personeel, zo laag mogelijk te houden. Uiteraard zijn hierdoor ook de leerlingen en bezoekers beschermd. De kosten hiervoor vallen niet onder risicobeheersmaatregelen en komen dan ook niet in aanmerking voor ondersteuning via het protocol scholen.
- b) Een risicobeheersmaatregel is er eigenlijk op gericht een vastgesteld verhoogd risico van een aanwezige asbesttoepassing naar een laag risico te brengen. De OVAM ontving geen ondersteuningsaanvragen voor het uitvoeren van risicobeheersmaatregelen. De ondersteuningsaanvragen die de OVAM ontvangt, omvatten dus altijd ineens de effectieve verwijdering van de risicovolle asbesttoepassing. Dit is immers ook aangewezen voor de school om finaal een asbestveilige toestand te behalen.

Dat wil niet zeggen dat de scholen in afwachting van deze verwijdering geen risicobeheersmaatregelen uitvoeren. De te nemen risicobeheersmaatregelen zijn meestal eenvoudig en vergen geen hoge kosten. Bijvoorbeeld door de ruimte of zone af te sluiten, signalisatie aan te brengen, het wegnemen van losgekomen resten of de asbesttoepassing zelf af te dekken of in te kapselen, enz. Dergelijke eenvoudige maatregelen vertegenwoordigen geen hoge kostprijs en de scholen willen de beschikbare middelen binnen het sectorprotocol vooral benutten voor de effectieve asbestverwijdering. Een school zal asbesttoepassingen met hoog risico prioritair inplannen voor verwijdering.

2. In de Schoolgebouwenmonitor 2018-2019 werd gepeild naar de aanwezigheid van een asbestinventaris maar vond er geen expliciete bevraging plaats naar het aantal vestigingen dat over een beheersprogramma beschikt. Ook OVAM beschikt niet over deze gegevens.

Voor de gesubsidieerde sector beschikt AGION niet over deze gegevens.

In het gesubsidieerd onderwijs is de Vlaamse Gemeenschap immers geen werkgever en in die zin vallen de geschetste juridische verplichtingen niet ten laste van de Vlaamse overheid. Dit is vanzelfsprekend anders voor het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap dat door het GO! wordt georganiseerd. Het GO! is hier de juridische eigenaar van de gebouwen en valt derhalve onder voormelde juridische verplichtingen. Het GO! beschikt voor al haar gebouwen dan ook logischerwijze over de wettelijk verplichte asbestinventaris. Hierin zijn de te nemen beheersmaatregelen met betrekking tot de visuele inspectie en ook de te nemen preventiemaatregelen in verband met de asbestproblematiek opgenomen als extra kolom.

Daarnaast worden er jaarlijks opleidingen "eenvoudige handelingen" georganiseerd voor het technisch personeel van de scholengroepen. De scholen van het GO! worden bijkomend ondersteund door een apart uitgewerkte preventieprocedure (procedure 19: Asbest: eenvoudige handelingen) en in 2022 zullen er ook folders verspreid worden die

informatie verstrekken over een veilige en verantwoordelijke omgang met asbest in scholen.

Omdat het GO!, conform het Vlaams actieplan Asbestafbouw, het aanwezige asbest versneld wil verwijderen, worden de hoeveelheden asbest in kaart gebracht via de verfijnde asbestinventarissen die via de OVAM worden opgesteld. In 2022 zal er op basis van deze inventarissen per scholengroep een asbestafbouwplan worden opgemaakt. Hierin zijn ook tijdelijke beheersmaatregelen opgenomen.

De doelstelling is om alle scholen net zoals andere gebouwen tegen 2040 asbestveilig te maken. Om deze doelstelling te realiseren wordt ook de volgende jaren ingezet op de ondersteuning van Vlaamse scholen voor asbestinventarisatie en asbestverwijdering binnen de lopende protocollen met OVAM.

Ook elke school, elk centrum voor leerlingenbegeleiding of elk internaat uit de gesubsidieerde sector kan een beroep doen op subsidies van AGION en de OVAM om asbest in de gebouwen versneld en veilig te verwijderen. Momenteel wordt samen met OVAM werk gewerkt aan een vervolgprotocol.

3. De inspecties zijn de bevoegdheid van de federale dienst Toezicht op het Welzijn op het Werk. De administratie heeft geen gegevens over de controles die de federale dienst Toezicht op het Welzijn op het Werk uitvoert. De Vlaams volksvertegenwoordiger kan deze info opvragen bij de bevoegde instantie (<https://werk.belgie.be/nl/over-de-fod/structuur-van-de-fod/arbeidsinspectie-ad-toezicht-op-het-welzijn-op-het-werk>).